

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 11 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2023 m. spalio 1 d. paduotu **ieškovo V. S.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovas padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo V. S. ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Patikimas verslas“ dėl tikrovės neatitinkančios informacijos paskelbimo, asmens duomenų paskelbimo, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą pažeidimo, garbės ir orumo pažeidimo bei neturtinės žalos atlyginimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo paduotas kasacinis skundas grindžiamas argumentais, kad nepagrįstai teismai atleido atsakovą nuo civilinės atsakomybės nenustatę CK 2.24 straipsnio 6 dalyje nurodyto pagrindo - duomenis paskelbusio asmens sąžiningo veikimo ir sąžiningo suklydimo požymių. Byloje pateikti konkretūs duomenys apie publikacijas, t. y. įrodymai, kad nuo jos iškėlimo atsakovė paskelbė ne mažiau keturiasdešimt publikacijų su melaginga informacija apie ieškovą, ir tai atsakovė tęsė per visą bylos nagrinėjimo laiką. Nepagrįstai sprendta, kad ieškovui padaryta neturtinė žala esą yra visiškai mažareikšmė, menka, nesukėlus jokių išgyvenimų, dvasinio sukrėtimo, pažeminimo, reputacijos pablogėjimo, bendravimo galimybių sumažėjimo ir t. t., todėl ji neturi absoliučiai jokios piniginės išraiškos, atsizvelgiant į pažeistų jo asmeninių vertybių pobūdį. Nurodoma, kad ta aplinkybė, jog ieškovas nesusirgo sunkia liga, nebuvo hospitalizuotas, nesinaudojo teise byloje teikti įrodymus apie savo sveikatos būklę ir dėl nesibaigiančio jo viešo žeidinėjimo atsiradusiomis sveikatos problemomis, nesudarė pagrindo daryti išvadą, kad neturtinė žala neturi būti atlyginama, tačiau tai gali būti pagrindu sprendžiant dėl jos dydžio. Didėsiam neturtinės žalos dydžio nustatymui turėtų turėti reikšmės sisteningas melagingų žinių kartojimas, rodantis kryptingą siekiną sumenkinti asmenį, žinių pobūdis – jose kalbama apie dalyvavimą padarant nusikaltimą. Kasaciniame skunde argumentuojama, kad ieškovas byloje yra specifinis viešas asmuo - jis nėra politikas, visiškai nedalyvauja viešame gyvenime, plačiai visuomenei nėra žinomas, todėl neturi galimybės viešai apginti savo teisių viešuose pasisakymuose, debatuose, publikacijose ir pan.

Atrankos kolegija, susipažinusi su ieškovo kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė jame nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtai teismo nutarčiai priimti.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti V. S. (duomenys neskelbtini) 225 Eur (du šimtus dvidešimt penkis eurus) žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. rugsėjo 29 d. AB SEB banke, mokėjimo nurodymo Nr. 71360152.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Virgilijus Grabinskas

Antanas Simniškis

